

Sygn. akt III U 612/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 grudnia 2013r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSO Danuta Poniatowska</i>
Protokolant:	<i>sekr. sądowy Marta Majewska-Wronowska</i>

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 grudnia 2013r. w Suwałkach

sprawy **W. M.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o wcześniejszą emeryturę

w związku z odwołaniem W. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 28 września 2012 r. znak (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje W. M. prawo do emerytury od dnia 1 stycznia 2013r.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28.09.2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O., powołując się na przepisy ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2013r. poz.1440) i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 ze zm.) odmówił W. M. prawa do wcześniejszej emerytury z uwagi na brak 15 lat pracy w warunkach szczególnych, nieosiągnięcie wieku emerytalnego oraz nierozwiązanie stosunku pracy z każdym pracodawcą, na rzecz którego świadczył pracę przed uzyskaniem prawa do emerytury. W tym zakresie nie uwzględnił okresu zatrudnienia od 28.10.1975r. do 15.04.1991r. z uwagi na brak świadectwa pracy w warunkach szczególnych. Nadesłaną dokumentację archiwalną ocenił jako niewystarczającą do zaliczenia tego okresu.

W odwołaniu W. M. domagał się zmiany decyzji, uwzględnienia spornego okresu do stażu pracy w warunkach szczególnych i przyznania prawa do wcześniejszej emerytury. Podniósł, iż w okresie od 28.10.1975r. do 15.04.1991r. pracował w warunkach szczególnych wykonując stale i w pełnym wymiarze czasu pracy czynności kierowcy samochodu ciężarowego o masie powyżej 3,5 tony.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Podtrzymał podstawy skarżonej decyzji.

Wyrokiem z dnia 17.12.2012r. Sąd Okręgowy w Suwałkach oddalił odwołanie, z uwagi na dalsze pozostawania przez wnioskodawcę w stosunku pracy.

W wyniku apelacji odwołującego Sąd Apelacyjny w Białymstoku wyrokiem z dnia 20.08.2013r. uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Suwałkach. Sąd II instancji wskazał na istotną zmianę stanu prawnego, jaka nastąpiła w wyniku nowelizacji art. 184 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz stanu faktycznego związanego z rozwiązaniem przez odwołującego stosunku pracy. Zalecono Sądowi Okręgowemu przeprowadzenie postępowania dowodowego w celu ustalenia, czy wnioskodawca spełnia wszystkie warunki do nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych, w tym czy legitymuje się wymaganym stażem 15 lat pracy wykonywanej w szczególnych warunkach. Wskazał, iż dopiero po przeprowadzeniu postępowania dowodowego w zakresie wskazanym w odwołaniu oraz uznanym w toku procesu za niezbędny i dokonaniu oceny zgromadzonych dowodów będzie możliwe ustalenie, czy w świetle nowego stanu prawnego odwołujący spełnił przesłanki do uzyskania prawa do wcześniejszej emerytury.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

W. M. (ur. (...)) w dniu 21.09.2012r. wystąpił z wnioskiem o emeryturę.

Na dzień 01.01.1999r. udowodnił 26 lat 9 miesięcy i 5 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Do stażu pracy w warunkach szczególnych organ rentowy nie zaliczył żadnego okresu.

W okresie od 28.10.1975r. do 15.04.1991r. odwołujący pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie (...) w E.. Za ten okres nie posiadał świadectwa pracy, ani świadectwa pracy w warunkach szczególnych.

Z akt osobowych (koperta k. 55) wynikało, iż do pracy w (...) odwołujący zgłosił się po odbyciu służby wojskowej (27.10.1973r. do 15.10.1975r.), w trakcie której uzyskał uprawnienia do kierowania samochodami ciężarowymi. Początkowo został zatrudniony na okres próby (od 28.10.1975r. do 10.11.1975r.), jako pomocnik maszynisty sprzętu ciężkiego, a od 11.11.1975r. uzyskał umowę na czas nieokreślony, bez zmiany stanowiska pracy. Jako pomocnik operatora pracował razem ze świadkiem T. Ł. (zeznania k. 79 02:22-12:00), który zajmował stanowisko operatora dźwigu. Obaj tworzyli zespół, w którym istniał ścisły podział obowiązków, gdyż odwołujący kierował samochodem S. (...) z podwoziem ciężarowym, na którym był zamontowany dźwig, a świadek zajmował się obsługą dźwigu. Całość ważyła ponad 30 ton. Odwołujący jako pomocnik wykonywał pracę kierowcy, nie zajmował się obsługą dźwigu, gdyż nawet nie posiadał do tego wymaganych uprawnień. Pomagał natomiast przy rozstawieniu sprzętu, pracach za i wyładunkowych lub oczekiwał na zakończenie pracy operatora. Razem ze świadkiem odwołujący jeździł po materiały budowlane - kręgi, cegły, rury, słupy etc. do magazynów, gdzie operator dźwigu ładował je na samochody ciężarowe, a następnie jechali na miejsce rozładunku (zeznania świadka Z. D. k. 67 21:30-27:08).

Z akt osobowych wynika, iż od 01.06.1976r. odwołujący został przeniesiony na stanowisko maszynisty sprzętu ciężkiego. Przeniesienie to miało związek z ukończeniem przez wnioskodawcę kursu zawodowego i uzyskanie uprawnień maszynisty żurawi samojezdnych (zaświadczenie koperta k. 78). Odwołującemu przydzielono (...)z żurawiem, czyli taką samą maszynę, jaką kierował jako kierowca w zespole ze świadkiem T. Ł.. Nie miał jednak pomocnika, który pomagałaby mu w kierowaniu tym sprzętem albo przy obsłudze dźwigu i wszystkie prace wykonywał sam.

Od maja 1982r. do końca zatrudnienia odwołujący pracował na stanowisku kierowcy (akta osobowe) przy obsłudze S.z przyczepą, którym początkowo rozwoził materiały budowlane, a później części zamienne do maszyn i samochodów. Po towar jeździł po całym kraju (zeznania odwołującego k. 79 14:30-28:20). W momencie zatrudnienia na stanowisku kierowcy odwołujący zawarł również umowę na wykonywanie czynności spedycyjnych związanych z nadzorem nad powierzonym przewożonym ładunkiem.

Z dokumentacji znajdującej się w aktach osobowych nie wynikało, aby w trakcie zatrudnienia występowały jakiegokolwiek przerwy w zatrudnieniu odwołującego, związane np. z urlopem bezpłatnym. Z zeznań świadków oraz odwołującego wynikało, iż przedsiębiorstwo pracowało cały rok, bez względu na porę roku.

Powyższy okres zatrudnienia uwzględniono w całości do stażu pracy w warunkach szczególnych (15 lat 5 miesięcy 19 dni).

Sąd zważył, co następuje:

Prawo do emerytury w obniżonym wieku zgodnie z treścią art. 184 ust.1 i 2 w zw. z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2013r. poz.1440) przysługuje ubezpieczonym urodzonym - tak jak wnioskodawca – po 31.12.1948r., jeżeli pracowali w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, posiadają staż ubezpieczeniowy w wymiarze 25 lat (w przypadku mężczyzn), ukończyli 60 rok życia, nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. Ilość lat pracy warunkach szczególnych oraz wymaganych okresów składkowych i nieskładkowych jest badana na dzień wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z FUS, czyli 01.01.1999r.

Zgodnie z dyspozycją art. 32 ust.2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS za pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnych uważa się osoby, które były zatrudnione przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagającej wysokiej sprawności psychofizycznej, ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Przepis art. 32 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS odnośnie wieku, stażu pracy oraz charakteru wykonywanej pracy, uprawnionych do emerytury odsyła do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r. Nr 8, poz. 43 ze zm.). §3 i 4 rozporządzenia, prawo do emerytury uzależniają od spełniania łącznie następujących warunków: posiadanie 25-letniego okresu zatrudnienia, w tym 15 lat pracy w szczególnych warunkach i ukończenie 60 roku życia. Zgodnie z §2 ust.1 rozporządzenia w sprawie wieku..., zaliczeniu do okresów pracy w warunkach szczególnych podlegają te, w których praca była świadczona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

W oparciu o materiał dowodowy zgromadzony w sprawie do stażu pracy w warunkach szczególnych zaliczyć należało okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w E. od 28.10.1975r. do 15.04.1991r. W tym zakresie Sąd posiłkował się dokumentacją pracowniczą oraz zeznaniami świadków i samego odwołującego. Dowody te pozwalały na ustalenie przebiegu zatrudnienia i rodzaj wykonywanej pracy na zajmowanych w tym okresie stanowiskach. Jako pomocnik operatora żurawia w rzeczywistości pracował jako kierowca samochodu ciężarowego, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Odnośnie wątpliwości organu rentowego na temat stałego świadczenia pracy na tym stanowisku Sąd wskazuje, iż rodzaj obsługiwanego sprzętu w sposób naturalny wymuszał przerwy w kierowaniu samochodem, gdyż były one związane z koniecznością dokonania za lub wyładunku towaru za pomocą żurawia. Takie przerwy występują w pracy każdego kierowcy samochodu ciężarowego. Podobnie można przecież przedstawić pracę operatora żurawia, który aby móc wykonać swoją pracę musiał czekać na dojazd samochodu na miejsce, gdzie mógł wykonać za lub wyładunek. Pozostałe stanowiska nie budziły wątpliwości w aspekcie pracy w warunkach szczególnych. Jako operator sprzętu ciężkiego odwołujący już samodzielnie, bez rozgraniczenia na prace kierowcy i operatora żurawia, kierował S. (...)z żurawiem. Natomiast na stanowisku kierowcy obsługiwał S. z przyczepą, czyli samochód ciężarowy o ładowności powyżej 3,5 t.

Konkludując, Sąd przyjął, iż w spornym okresie wnioskodawca pracował w warunkach szczególnych w związku z zapisem w Wykazie A Dziale V poz. 3 (prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych) oraz Dziale VIII poz 2 (prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5

tony, specjalizowanych, specjalistycznych). Udowodniony przez wnioskodawcę staż pracy w warunkach szczególnych był wyższy od wymaganych 15 lat i tym samym dawał podstawę do uwzględnienia odwołania i przyznania prawa do wcześniejszej emerytury. Prawo do wcześniejszej emerytury przyznano od dnia 01.01.2013r, tj. od daty zmiany przepisów regulujących uprawnienia do tego świadczenia tj. art. 184 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS i wyłączenia obowiązku wcześniejszego rozwiązania stosunku pracy.

W związku z powyższym, na podstawie art. 477¹⁴ §2 kpc orzeczono, jak w sentencji.

mt